

WYJAŚNIENIA WYBRANYCH POJĘĆ W SYLLABUSIE W ROKU AKADEMICKIM 2011/2012

Ustawa z dnia 18 marca 2011 r. o zmianie ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz o zmianie niektórych innych ustaw* (Dz. U. Nr 84, poz. 455) wprowadza nowe pojęcia, które znajdują odzwierciedlenie w sylabusie, obowiązującym w Wyższej Szkole Menedżerskiej w Warszawie od września 2011 r. Krótkie objaśnienia przedstawione są poniżej:

Krajowe Ramy Kwalifikacji dla szkolnictwa wyższego – opis, przez określenie efektów kształcenia kwalifikacji zdobywanych w polskim systemie szkolnictwa wyższego.

Kwalifikacje – efekty kształcenia, poświadczone dyplomem, świadectwem, certyfikatem lub innym dokumentem wydanym przez uprawnioną instytucję potwierdzającym uzyskanie zakładanych efektów kształcenia.

Efekty kształcenia - zasób wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uzyskanych w procesie kształcenia przez osobę uczącą się.

Jako efekty kształcenia uznawane są rezultaty wynikające z dostarczenia studentowi tzw. produktu (np. wykłady, laboratoria, ćwiczenia, projekty). Efekty kształcenia definiowane dla przedmiotu nie mają za zadanie określać tego co wykładowca ma do przekazania studentom, lecz **definiują jaką wiedzę, umiejętności i kompetencje personalne oraz społeczne studenci będą w stanie zademonstrować po zakończeniu nauczania przedmiotu**. Należy jednocześnie pamiętać, iż podstawową cechą efektów kształcenia ma być ich mierzalność gwarantująca właściwą ocenę stopnia ich osiągnięcia. Każdy efekt kształcenia powinien być zdefiniowany na poziomie osiągalnym **dla najmniej zdolnego studenta**, a nie na najwyższym możliwym poziomie.

Optymalna ilość efektów dla danego przedmiotu nie może być zbyt duża i za wartość optymalną uznaje się od 5 do 9.

Profil kształcenia- profil praktyczny, obejmujący moduł zajęć służących zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych albo profil ogólnoakademicki, obejmujący moduł zajęć służących zdobywaniu przez studenta pogłębionych umiejętności teoretycznych.

Cel przedmiotu - opisuje zmianę, jaką chce osiągnąć, w wyniku realizacji procesu kształcenia związanego z przedmiotem. Cele są intencjami nauczyciela wskazującymi, co po zakończeniu danego kursu, zmieni się w sytuacji studentów. Przedstawiają jaką wiedzę posiadają odbiorcy, czego nowego się nauczą, jak poprawią się ich umiejętności, jak zmieni się ich sytuacja życiowa, jakie pojawią się możliwości.

Punkty ECTS - punkty zdefiniowane w europejskim systemie akumulacji i transferu punktów zaliczeniowych jako miara średniego nakładu pracy osoby uczącej się, niezbędnego do uzyskania zakładanych efektów kształcenia. Za podstawę ECTS przyjęto zasadę, że nakład pracy studenta studiów realizowanych w pełnym wymiarze (tj. studiów stacjonarnych) w ciągu jednego standardowego roku akademickiego odpowiada 60 punktom ECTS. Nakład pracy studenta studiów stacjonarnych w Europie wynosi przeważnie około 1500-1800 godzin rocznie i w tych przypadkach jeden punkt oznacza około 25-30 godzin pracy przeciętnego studenta (w tym zajęcia zorganizowane w uczelni i praca własna). Punkty ECTS przyporządkowuje się wszystkim elementom programu studiów.

Szczegółowe wyjaśnienia znajdują się w ww. ustawie oraz opracowaniu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego „Autonomia Programowa Uczelni. Ramy Kwalifikacji dla szkolnictwa wyższego” (*dostępne na stronie internetowej MNiSW oraz w Bibliotece WSM w Warszawie*).

Podczas opracowywania sylabusu warto pamiętać o głównej idei wdrażanych w ramach reformy szkolnictwa wyższego zmian, tj. podstawowym elementem nowego podejścia prowadzenia przedmiotu jest zmiana roli prowadzącego przedmiot z prezentującego wiadomości, na lidera wspomagającego uczenie się studenta. Tak zdefiniowana zmiana niesie za sobą również zmianę roli studenta, który z pasywnego odbiorcy informacji i wiadomości, zmienia się w aktywnego uczestnika procesu kształcenia, współodpowiedzialnego za jakość tego procesu i świadomego wiedzy, umiejętności i innych kompetencji, jakie chce w ramach danego przedmiotu zdobywać.

Narzędzia dydaktyczne i ewaluacyjne

W ramach wdrażanej reformy program studiów ukierunkowany jest na triadę tj. wiedzę, umiejętności, kompetencje. Elementy triady są ściśle powiązane z odpowiednim dobraniem narzędzi dydaktycznych, które będą wspomagały ich zdobywanie. Należy zwrócić uwagę, iż jedynie niewielka część stosowanych dotychczas narzędzi może być wykorzystywana do uzyskania zakładanych efektów kształcenia (przykładowo: kazusy, przygotowanie pism procesowych, prezentacje publiczne, inscenizacje procesów). Formy oceny efektów kształcenia mogą być, i zazwyczaj są, trudniejsze zarówno dla studenta jak i dla nauczyciela, gdyż od obu stron wymagają większego nakładu pracy. Każda forma oceny powinna jasno wskazywać, jaki efekt kształcenia sprawdza. Nie wszystkie dotychczasowe narzędzia ewaluacyjne będą właściwe, gdyż większość z nich sprawdzała jedynie zaznajomienie się z treściami programowymi. W pełni odpowiednie pozostają przykładowo: egzaminy ustne, prezentacje/projekty, rozwiązywanie kazusów.